

Misforſtaaelſer og Miſtænkſomhed med Henſyn til Opgaven, kan blive Gjenſtand for en Udtalelſe af Befolkningen. Thi en Lov vil aldrig kunne bære Forſvaret, det ſkal Befolkningen og den Mand, der lever i den, og kommer den ikke Loven til Hjælp, ſaa hjælper det ikke, hvor godt man end ſøger at udføre den, og hvorledes Loven iſorigt er. Derfor kunde jeg godt tænke mig, at der fra et Fællesudvalg kunde ligge et ſaadant Forſlag, om hvilket Medlemmerne kunde ſige: Ja, det er maatte acceptabelt, men det er dog af en ſaadan Natur, at vi tro det rigtigt af Henſyn til den Betydning, det kan have, og at Befolkningen kan modtage den nye Hærløv med Beluſſie, at den fiſt prøves ved almindelige Valg, inden den bliver endelig Lov. Men der vil Klarheden ſaa kunne ligge, der har man ſaa ſine Standpunkter, og der har Modſtanden lettere ved at indtage ſit Standpunkt. Hvad er Modſtanden nu? Hvad ſtaa de Herrer imod? De ſtaa imod dette. Er det et Standpunkt? Og hvad ſtaar den ærede Ordfører imod? Han ſtaar mod dette, ſom paa Grund af Omſtændighederne betegner ſig ſom en Bro over til en forſat ny Forhandling. Er det et Standpunkt? Derſom han ſtemmer imod dette, ſtemmer han for at begrave en Sag, ſom, efter hvad han ellers har udtalt, ligger ham nærmest af alle. Er det et Standpunkt? Ja, kunne de Herrer forſvare det — det bliver deres Sag. Jeg vil ikke være med til det. Naar derimod de forſkjelſige Faktorer under Bevidſtheden om, at det, de gjøre, maa de ikke blot i den Forſtand forſvare, men ogſaa forſvare, inden det bliver Lov paa anden Maade, ſaa bliver Stillingen klarere, ſaa kan Enhver tage ſit, og ſaa kunne vi ganſke viſt ganſke anderledes ſaae Spørgsmaalet klarere, ſom man ſiger, ogſaa i denne Sag. — Jeg har alſaa antydet tilſtrækkelig, at dette Lovforſlag efter vor Opfattelſe iſølge ſit Indhold er et antageligt Forſlag for et Land af en Størrelſe ſom vort; thi et Lands Selvſtændighed ſtal ikke alene forsvares ved Hær og Flaade, den ſtal forsvares ogſaa ved den hele aandelige og materielle Udvikling, ſom Landet kan hæve ſig til, og vi maa derfor ikke i den Grad binde vore pekuniære Midler paa dette ene Formaal, at vi ere nødte til at forſømme de andre. Men vi ſige deſuagtet, jeg gjentager det atter, at i en lovgivende Forſamling, hvor man ſtal ſøge at forene de forſkjelſige Anſkuelſer, de forſkjelſige Faktorer i Lovgivningsmagten — der er tre — kan det ikke forenes med en alvorlig Billie om at ville opnaa et endeligt Reſultat, naar man kategorift ſiger: det er efter vor Mening det Bedſte, vi gaa ikke et Skridt videre. Man maa kunne høre ſig mod Andre til at ſøge en Afgjørelſe, man maa kunne offere af ſin Overbeviſning, for at Andre kunne gjøre det Samme, for at de forſkjelſige Anſkuelſer kunne naae hverandre, og man maa kunne gjøre det ſaa

meget mere paa et Spørgsmaal af den Natur, ſom dog, hvad det ene Henſyn taber, ret beſet, naar man faſtholder Hovedpunkterne for Forſvaret, vindes af det andet Henſyn derved, at Fædelandet Intet taber. Derfor have vi ſagt i vor Betænkning, at vi ere villige til, naar denne Sag forſkætted paa dette Grundlag, at optage en loyal Forhandling med det andet Things Delegerede paa grundlovsmeſſig Maade og for vort Bedkommende forſøge, om Uoverensſtemmelſerne mellem det Forſlag, det andet Thing maatte vedtage ved eneſte Behandling, og dette Forſlag vilde kunne udjævnes, ſaaledes at Reſultatet kan vinde begge Things og en Regerings Tilſlutning og blive Lov i Landet. Vi ſige, vi ere villige til at gjøre dette Forſøg, og efter vor Overbeviſning vilde vi ſvigte vort Raad her ligeoverfor denne Opgave, hvis vi ikke viſte denne Billighed. — Man har ſagt: Ja, men hvorfor ſtille I da ikke andre Vædringsforſlag nu til denne Behandling, naar I erklære Eder ſaaledes? Vi høre ikke ſjelden den Bebreidſe imod os, at vi ikke allerede nu have udtrykt denne Billighed i beſtemte Vædringsforſlag; det ſkal jeg beſvare. Jeg vil ſige for det Fiſte, at den Holdning, ſom det Mindetal, for hvilket den ærede Ordfører er Talsmand, har indtaget, ſaaledes ſom der er udtrykt i Betænkningen, ikke har givet os nogen Opmuntring til paa nærværende Stadium at fravige dette dog i enkelte af mig nævnte Henſeender inſedkommende Forſlag ſammenlignet med tidligere Hiertalsforſlag, men jeg vil ſøie til, at det er ikke Hovedſagen. Deſuagtet kunde vi have gjort det, men det forekommer os dog, at man maa indrømme Rigtigheden af den Betragtning, at, naar vi ſtaa ſom fire Mænd i et Femtenmandsudvalg, hvor ſex Medlemmer ikke blot nu, men tidligere, have viſt, at det Kjærefte for dem, der kunde ſte, var Intet at ſaae gjort, og hvor fem andre Medlemmer ganſke viſt have viſt Indrømmelſe fra det fremſatte Regeringsforſlag, men dog have paſſet paa at blive oppe der, hvor det ærede Medlem var oppe, da han var Krigsminiſter — jeg fortaenter ham ikke deri — og hverken have vundet fuld Samſtemning for deres Forſlag i Landſtinget og heller ikke hos Regeringen, ſaa ſiger jeg, ſaa kan det dog neppe findes rigtigt, at vi forſøge at gjøre deres Stilling bedre i et ſaadant Udvalg. Der ſtaar f. Ex. mellem os det Spørgsmaal: Skulle vi have 30 Liniebatailloner, eller ſkulle vi beholde de 20 og ſaae 10 Reſervebatailloner, eller ſkulle vi have 10 Liniebatailloner og 20 eller maatte 40 Forſtærkningsbatailloner, eller hvilket andet mellemliggende Forſlag er muligt? Vilde det nu være forreſt af os fire læge Medlemmer i militære Spørgsmaal, ſelv om vi havde en Mening om denne Sag, at ſtille militære Forſlag op til Uoverenskomſt, naar det dog laa ſoleklart i Stillingen, at noget Endeligt vilde der ikke blive naaet, førend Delegerede fra begge Thing, deriblandt